

TÄLLAINEN ON TOIMIVA Käsityökärri

Selvitimme, mitä vaaditaan toimivalta käsityökärriä. InnoPlay ja käsityön aineenopettajaopiskelijat loivat viisi erilaista käsityökärriä. Kärriyt olivat kumppanuuspäiväkodeissa ja -kouluissa vuoden päivät käytettävänä ja nyt onkin aika esitellä tekemämme käytettävyytutkimuksen tuloksia.

Käsityökärri-konsepti on osa InnoPlay 2018-2021 –hanketta. Käsityökärriillä tarkoitetaan kärriä tai reppua, jonka tarkoituksena on helpottaa käsityövälineiden ja -materiaalien säilytystä, kuljetusta ja käyttöä. Tässä tutkimuksessa mukana olleet käsityökärriyt ovat ulkonäöltään hieman toisiinsa nähden erilaisia ja ne ovat eri opiskelijoiden suunnittelemia. Kärriyt sisältöön on vaikuttanut kunkin kumppanuuspäiväkodin ja –koulun tarpeet ja toiveet työvälineisiin sekä materiaaleihin liittyen. Käsityökärriyt sisältävät erilaisia käsityökaluja sekä kovien että pehmeiden materiaalien työstöön. Lisäksi niistä löytyy erilaisia työstettäviä materiaaleja, kuten lankaa, villaa, puuta, metallilankaa, huopakangasta sekä sähkösarja.

” Kiva, että on materiaali, millä lähteä harjoittelemaan käsityöiden tekemistä. Lapset pitävät ja tämä antaa lisää toimintamahdollisuuksia lähelle. ”

KYSELYN VASTAUKSISTA POIMITTUA

Käsityökärriyt on luotu edistämään ja helpottamaan käsityön opetusta ja suunnittelua varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja alkuopetuksessa. Käsityökärri tarjoaa työvälineiden ja materiaalien lisäksi myös oppimisympäristön käsityöiden tekemiseen ja toteuttamiseen. Sen ansiosta käsityöiden tekeminen ei ole enää paikkasidonnaista ja käsityön opetus voi olla yhä monipuolisempaa. Kaikki viisi kärriä ovat keskenään erilaisia: iso ja pieni laatikkomalli, kaksi pöytämallia ja käsityöreppu Kässi.

PÖYTÄMALLI 1

KÄSITYÖREPPU KÄSSI

ISO LAATIKKOMALLI

**INNO
PLAY!**
2018-2021

PÖYTÄMALLI 2

PIENI LAATIKKOMALLI

Yksi käsityökärriyt perimmäisistä tarkoituksista onkin viedä käsityön opetus pois luokkatiloista. Mikäs sen innostavampaa kuin yhdistää käsityöt metsäretkeen tai pihaleikkeihin. Lapsetkin saavat käsityökärriyt myötä mahdollisuuden kokeilla itsenäisesti käsityöiden tekemistä oppimisympäristöstä riippumatta.

Kehitimme käsityökärriin käytettävyyden kriteerit teoriataustan pohjalta. Keskeisiksi käytettävyyden osa-alueiksi muodostuivat kolme näkökulmaa: oppimis- ja työympäristö, pedagoginen sekä fyysinen. Lähdimme selvittämään, millaisissa oppimis- ja työympäristöissä käsityökärriä käytetään, millaisia pedagogisia ominaisuuksia niillä on ja mitkä kärriin fyysisistä ominaisuuksista ovat toimivia ja mitkä kehitettäviä.

” Käyttäessämme kärriä myös muiden ryhmien lapset tulivat viereemme parveilemaan ja kärri sekä sen sisältö näytti kiinnostavan loputtomasti. ”

KYSELYN VASTAUKSISTA POIMITTUA

Haastattelimme kärriin parissa työskennelleitä lapsia ja havainnoimme käsityökärriin käyttöä käsityöprojektia toteuttaessa. Toimintaa havainnoidessamme pääsimme myös itse mukaan avustamaan lapsia oksien sahaamisessa. Lisäksi keräsimme käsityökärriin parissa toimineen henkilökunnan kokemuksia kärriin käytöstä kyselylomakkeen avulla. Keräsimme aineiston suurimmaksi osaksi loppuvuoden 2020 aikana.

Päiväkodit ja koulut hyödynsivät monipuolisesti mahdollisuutta liikutella käsityökärriä oppimisympäristöstä toiseen. Oppimis-ympäristöinä toimivat esimerkiksi metsä, luokkatila, piha, teknisen työn luokka sekä muut päiväkotien ja koulujen sisätilat. Toiminta käsityökärriin parissa on usein ohjattua, mutta kuitenkin lapsilähtöistä. Lapset pääsevät vaikuttamaan toteutukseen suunnittelun kautta ja he saavat kokeilla tekemistä itse. Myös työideat on suunniteltu lapsille sopiviksi. Tällainen työskentely innostaa lapsia käsillä tekemiseen. Käsityökärriä helpottavat käsitöiden yhdistämistä muuhun opetukseen ja laajempiin kokonaisuuksiin.

Käsityökärriin fyysisiä ominaisuuksia ja oimimme toimiviin ja kehitettäviin, sekä kärrikohtaisesti että yleisesti. Toimiviksi ominaisuuksiksi yleisellä tasolla osoittautuivat helppo-käyttöisyys, miellyttävä ulkonäkö, kestävyys, turvallisuus ja lisäksi työvälineiden sekä materiaalien omat paikat. Kehityskohteiksi käsityökärriin osoittautuivat esimerkiksi liikuteltavuus ja työtason korkeus. Liikuteltavuuteen liittyvät haasteet tulivat ilmi käsityökärriin renkaiden toimivuudessa ja laadussa. Henkilökunnan kokemuksista nousi esille useita ehdotuksia säädettävästä työtason korkeudesta lasten työskentelyn helpottamiseksi.

Näiden tutkimuksesta selvinneiden ominaisuuksien pohjalta olemme hahmotelleet toimivaa käsityökärriä sivun alalaidassa olevaan kuvaan. Kuvaan on koottu keskeiset toimivan kärriin ominaisuudet. Jokaisella kärriinmallilla on omat hyvät ja huonot ominaisuutensa. Esimerkiksi reppumallisen Kässin mukaan ottaminen metsäretkelle on huomattavasti vaivattomampaa kuin työnnettävän laatikkomallin. Pöytä- ja laatikkomalleissa puolestaan on tukeva työtaso ja enemmän tilaa työvälineiden ja materiaalien säilyttämiseen kuin Kässissä.

” No ainaki lisäksi kaikki värit siihen ja sit pistäis siihen kissankorvat. ”

LASTEN AJATUKSIA TOIMIVASTA KÄSITYÖKÄRRYSTÄ

Osa käsityökärriin käyttäjistä toivoi kärriin rinnalle jonkinlaista oppimateriaalia tai ideointivinkkejä helpottamaan kärriin käyttöä entisestään. Materiaalin avulla kynnys kärriin käyttämiseen pienenisi ja näin ollen sitä voitaisiin hyödyntää vielä enemmän ja tehokkaammin. Yksi jatkokehityskohteista voisikin olla juuri käsityökärriin käyttöön suunnatun oppimateriaalin luominen.

Tutkimuksestamme saatujen tulosten avulla käsityökärriin pystytään luomaan entistä toimivampi kokonaisuus varhaiskasvatukseen sekä esi- ja alkuopetuksen tarpeisiin vastaten. Tämän kehitystyön jälkeen on mahdollista levittää käsityökärriin-konseptia laajemmalle. Samalla voidaan edistää lasten käsityöllistä oppimista ja innostusta lisäämällä käsityön opetusta kouluissa ja päiväkodeissa.